

บทความการวิจัย

พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

วิชาดา กัน โส
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบวัดพฤติกรรมและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจัดอันดับ ได้ดังนี้ด้านการมีความริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการเข้าสังคมได้ดี ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน และด้านการโน้มน้าวจิตใจ

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 41-50 ปี กับกลุ่มที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-50 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมพบว่ามีพฤติกรรมการบริหารงานแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 45 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. 2557)

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน ประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 คนในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบวัดพฤติกรรมเป็นเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมเท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิเคราะห์เรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีผลการวิเคราะห์สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.70 และมีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 77.80

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่าทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม 2. ด้านการปรับปรุงแก้ไข 3. ด้านการยอมรับนับถือ 4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6. ด้านการประสานงาน และ 7. ด้านการเข้าสังคมได้ดี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านการมีความริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่าแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอ หล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่ หรือทั้งหมดที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง และเข้าสู่ตำแหน่งแล้ว จะต้องผ่านการฝึกอบรมอย่างเข้มจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมกรรมการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยคุณลักษณะแต่ละด้านที่ได้รับการอบรม หล่อหลอม ส่วนใหญ่จะครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการบริหารทั้งหมด นอกจากจะได้ความรู้ ทักษะจากการฝึกอบรมแล้ว ก่อนการเป็นผู้บริหารจะต้องมีการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือก เพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหาร จึงทำให้พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนพมาศ บุญถนอม. (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคมได้ดี อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวสันต์ ช่างนาถ. (2544: 56-57) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอ ชลุม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการเข้าสังคมได้ดี ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการประสานงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543) จึงเป็นผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีพฤติกรรมกรรมการบริหารที่เหมาะสมมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานในสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ และ

ประสบการณ์การทำงานมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 7 ด้านดังนี้ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคมได้ดีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มประชากรที่มีอายุ 41-50ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของสถานศึกษาในเขตอำเภอหล่มเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มประชากรที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุ และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าเป็นผู้บริหารยุคใหม่ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เรียนรู้รับรู้สิ่งๆใหม่ ได้ทันต่อเหตุการณ์ มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีแนวคิดการบริหารใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรังสฤษฎ์ ศรีสวัสดิ์. (2546) ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) พฤติกรรมผู้นำของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุแตกต่างกัน 3) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาคั้งนี้มีดังนี้

1. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน และด้านการโน้มน้าวจิตใจ อยู่ใน 3 อันดับสุดท้าย ผู้บริหารจึงควรปรับปรุงพฤติกรรมผู้นำดังนี้

1.1 ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมยอมรับผู้อื่น รู้จักให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชย ยอมรับผลสำเร็จของผู้ร่วมงาน รู้จักดึงเอาศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวของผู้ร่วมงานมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และเป็นผู้ที่เข้าใจ มองเห็นปัญหาของผู้ร่วมงาน

1.2 ด้านการประสานงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมในการให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย และวางแผนงานต่างๆ มีการประสานงานที่ดีทั้งกับในองค์กรและนอกองค์กร อำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความสามัคคี

1.3 ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมที่สามารถใช้ทักษะการพูดจาชักจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความร่วมมือร่วมใจ ประสานสัมพันธ์กัน และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษา สร้างความเชื่อถือศรัทธา สามารถพูดไกล่เกลี่ยคลายความตึงเครียดในที่ประชุมได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบทฤษฎีของนักทฤษฎีอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเพชรบูรณ์
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40